ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ EDMOND PILON

ΜΙΑ ΤΡΟΜΕΡΗ ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ

Σάντοβ, ὑπολοχαγὸς τῶν ἰνδικῶν ἀποικιακῶν στρατευμάτων, ἐνῶ ἔπαιζε οὐΐστ μὲ τὸν γιατρὸ Μπλαγκ, ἄκουσε πάλι τοῦ ἕνα γέλιο δροσερὸ καὶ μιὰ κρυστάλλινη φωνὴ ποὺ λεγε :

—Αὐτὸ ποὺ σᾶς λέω ἐγώ !.... Ὁ τρόμος εἶνε ἕνα ταπεινὸ συναίσθημα, ποὺ ἀδυνατίζει τὴν ψυχὴ κ' ἀσχημίζει τὸ πρόσωπο. Ἐγὼ συλλογιοῦμαι τοὺς δειλοὺς ἄνδρες, ὅσο τίποτε ἄλλο στὸν κόσμο !...

Ὁ Σάντοβ χαμογέλασε, γύρισε τὸ πρόσωπό του πρὸς τὴ δεσποινίδα, ἡ ὁποία εἶχε πεῖ αὐτὰ τὰ λόγια, καὶ τῆς εἶπε μὲ γαλήνια φωνή :

—Μὴ γενικεύετε ἔτσι τὸ ζήτημα αὐτό, δεσποινὶς Ἔμιλυ. Πρέπει νὰ ξέρετε, πὼς κ' οἱ πιὸ περίφημοι γιὰ τὴν ἀδρεία τους ἄνθρωποι, ἔνιωσαν —γιὰ μιὰ τοὐλάχιστον φορὰ στὴ ζωή τους— τί θὰ πῆ ἀληθινὸς τρόμος. Πιστέψτε με, γιατὶ κάτι ξέρω ποὺ σᾶς μιλάω ἔτσι.

—Μήτως πρόκειται γιὰ τὸν ἑαυτό σας ; τὸν διέκοψε μὲ εἰρωνικὴ φωνὴ ἡ τσαχπίνα Ἔμιλυ.

Μὰ ὁ Σάντοβ, χωρὶς νὰ τοῦ κακοφανῆ καθόλου, τῆς ἔρριξε μιὰ ἐπικὴ καὶ προστατευτικὴ ματιὰ καὶ τῆς εἶπε :

—Εἶσθε τόσο ὄμορφη καὶ χαριτωμένη, ἀγαπητή μου νεαρὴ δεσποινίς, ὥστε δὲν μπορῶ νὰ σᾶς θυμώσω. Ὄχι, δὲν πρόκειται γιὰ μένα. Πρόκειται γιὰ τὸν λοχαγὸ Σμίθσον.

—Γιὰ ποιόν Σμίθσον μοῦ μιλᾶτε πάλι;

Στὴν καινούργια αὐτὴ διακοπὴ τῆς Ἔμιλυ, ὁ Σάντοβ γύρισε τὸ βλέμμα του πρὸς τὴν πολυάριθμη συντροφιά, ἡ ὁποία ἐντυπωσιάζοντο τοὺς εἶχε τριγυρίσει καὶ παρακολουθοῦσε μ' ἐνδιαφέρον τὴ λογομαχία τους, κ' εἶπε μὲ προσποιητὸ θυμό :

—Ἡ δεσποινὶς Ἔμιλυ εἶνε ἀνυπόφορη. Ὅλο καὶ κοῦ μπαίνει στὸ ρουθοῦνι. Τὴν τιμωρῶ λοιπὸν κ' ἐγὼ με τὴν ἀφήγησι τῆς παράξενης καὶ τραγικῆς περιπετείας τοῦ λοχαγοῦ Σμίθσον. Θέλετε καὶ σεῖς νὰ τιμωρηθῆτε μαζύ της, ἀκούγοντάς με ;

—Θέλομε !... Θέλομε !...

Φώναξαν ὅλοι μὲ εὐθυμία καὶ καθίζοντας ὁλόγυρα στὸν γοιζομάλλη, μὰ λεβάντη, ὑπολοχαγό, τέντωσαν τ' αὐτιά τους, ἐνῶ ἐκεῖνος ἄρχιζε τὴν ἐνδιαφέρουσα ἀφήγησί του μὲ γαλήνια φωνή :

—Ὁ λοχαγὸς Σμίθσον, ἀγαπητὲς κ' ἀγαπητοί μου, ἦταν ἕνας πρώτης τάξεως τζέντλεμαν, ἕνα ἀληθινὸ παλληκάρι. Πολέμησε μὲ ἀφάντασστη ἀνδρεία στὶς Ἰνδίες, ἀντιμετώπισε τὶς σφαῖρες τῶν ἰθαγενῶν, τὰ ἴσοπλα καὶ φαρμακερὰ φίδια καὶ τοὺς θανατηφόρους πυρετοὺς τῆς ζούγκλας καὶ γενικὰ βγῆκε ἄθικτος ἀπ' τοὺς κίνδυνους τόσους κινδύνους ποὺ κρύβουν ἡ Ἰνδίες, κάτω ἀπ' τὴν πιὸ μαγευτικὴ φύσι ποὺ μπορεῖ νὰ φαντασθῆ κανένας.

....Ὅταν εἰρήνευε ἡ κατάστασις, ὁ λοχαγὸς Σμίθσον τοποθετήθηκε στὴ μόνιμη φρουρὰ τῆς Βομβάης. Ἐκεῖ, γνώρισε μιὰ μέρα, σὲ κάποια δεξίωσι, τὴν κυρία Ἔλλεν, τὴν γοητευτικὴ καὶ χαριτωμένη σύζυγο τοῦ πλουτάρχου σὲρ Ἔδμοντ Μπλίγκ, στενοῦ του φίλου καὶ παλιοῦ συμμαθητοῦ του.

....Ὁ σὲρ Ἔδμοντ μόλις εἶχε τοποθετηθεῖ κ' αὐτὸς στὸ λιμεναρχεῖο τῆς Βομβάης κ' εἶχε φέρει ἀπ' τὴν Ἀγγλία τὴν ὄμορφη καὶ νεαρὴ σύζυγό του, γιὰ τὴν ὁποία ὁ λοχαγὸς Σμίθσον ἔνιωσε ἀμέσως ἕνα πάθος τυφλὸ καὶ βίαιο, ἀπ' τὴν πρώτη στιγμὴ ποὺ τὴν εἶδε.

....Μὰ κ' ἐκείνη δὲν ἔμεινε ἀδιάφορη. Τὰ θρυλικὰ κατορθώματα τοῦ Σμίθσον, οἱ ἀπότομοι τρόποι του καὶ ἡ τραχειὰ αὐστηρότης τοῦ προσώπου του τράβηξαν ἀμέσως τὴν προσοχὴ τῆς Ἔλλεν, κ' ἔνιωσε στὴν ψυχή της σιγὰ-σιγὰ μιὰ ἀκατανίκητη ἕλξι γιὰ τὸν ξεχωριστὸ ἐκεῖνον ἀξιωματικό.

....Ὁ Σμίθσον ὅμως ἦταν —ὅπως σᾶς εἶπα καὶ παρατάνω— ἕνας τέλειος τζέντλεμαν. Τοῦ φάνηκε πολὺ πρόσχημα καὶ πολὺ ταπεινὸ νὰ προδώσῃ τὸν φίλο του σὲρ Ἔδμοντ —ποὺ ἦταν ἐπίσης ἕνας λαμπρὸς τζέντλεμαν καὶ διακεκριμένος ἀξιωματικὸς— καὶ ξέρετε τί ἔκανε; Ὄχι;

....Ἔ, πῆγε ἀπλούστατα ἕνα πρωὶ στὸ λιμεναρχεῖο, βρῆκε τὸν σὲρ Ἔδμοντ, ζήτησε μιὰ ἰδιαίτερη συνομιλία μαζύ του καὶ τοῦ εἶπε καθαρά : Ὅτι ἀγαποῦσε τρελλά, μοιραῖα, ἀνεξήγητα τὴ γυναῖκα του. Ὅτι τὸν σεβόταν καὶ τὸν ἐκτιμοῦσε ἐξαιρετικά. Ὅτι δὲν ἤθελε τὸ θάνατό του καὶ γι' αὐτὸ ἀπόφευγε νὰ τοῦ προπείνη μιὰ συνηθισμένη μονομαχία. Κ' ὅτι, μὴν ἀντέχοντας πειὰ σὰν ἀγωνίες τῆς ἁμαρτωλῆς αὐτῆς ἀγάπης του, γιὰ τὴ γυναῖκα τοῦ στενοῦ καὶ διαλεχτοῦ φίλου του, τοῦ πρότεινε τὴν ἑξῆς λύσι, τὴν ὁποία μὲ δυσκολία ἀποδέχτηκε ὁ κατάπληκτος —γιὰ τὴ μοιραία ἐκείνη συμφορὰ καὶ γιὰ τὴν ὀμὴ εἰλικρίνεια τοῦ φίλου του Σμίθσον— πλουτάρχης σὲρ Ἔδμοντ.

....Βρῆκε, δηλαδή, τὸ ἴδιο ἐκεῖνο πρωὶ ὁ Σμίθσον δυὸ πιστόλια τοῦ ἀγγλικοῦ ναυτικοῦ, ἀπαράλλαχτα καὶ τοῦ ἴδιου συστήματος. Καὶ ἰδοὺ οἱ ὅροι τῆς παράξενης αὐτῆς μονομαχίας —μονομαχίας μ' ἕναν μονομάχο— τὴν ὁποία ἐπέβαλε στὸν ἑαυτό του ὁ Σμίθσον : Ὁ σὲρ Ἔδμοντ, ἐπειδὴ ἦταν ὁ προσβληθεὶς, θὰ ἔπαιρνε τὰ δυὸ αὐτὰ ὅμοια πιστόλια καὶ θὰ γέμιζε μὲ σφαῖρες πρόσεχτικὰ μόνο τὴ ἕνα, πιστὰ στὸν Σμίθσον.

....Ἔπειτα θὰ τὰ τοποθετοῦσε καὶ τὰ δυὸ σ' ἕνα συρτάρι κ' ὁ Σμίθσον, γυρίζοντας ἀλλοῦ τὸ κεφάλι γιὰ νὰ μὴ βλέπη, θ' ἄπλωνε τὸ χέρι του, θὰ ἔπαιρνε τὸ ἕνα, θὰ στήριζε τὴν κάννη στὸ κρανίο του καὶ μόλις θὰ φώναζε ὁ σὲρ Ἔδμοντ : «Πῦρ !», θὰ τραβοῦσε τὴ σκανδάλη.

....Ἂν τὸ πιστόλι ἦταν τὸ ἄδειο, θὰ γλύτωνε ὁ Σμίθσον κ' ὁ σὲρ Ἔδμοντ θὰ δίνε διαζύγιο στὴ σύζυγό του. Ἂν πάλι ἦταν τὸ γεμᾶτο, τὸ κρανίο τοῦ Σμίθσον θὰ γινότανε κομμάτια κ' ἡ ὑπόθεσις θὰ τελείωνε θανάσιμα !

....Τὰ πράγματα ἔγιναν ὅπως καὶ συμφωνήθηκαν, ὁμιά, εἶχε κρυὰ καὶ μὲ ἀφάντασστα εὐγενικὴ ψυχρότητα, μεταξὺ τῶν δύο ἀντιπάλων. Τὴν ὥρα ὅμως ποὺ ὁ λοχαγὸς Σμίθσον πλησίασε στὸ μοιραῖο συρτάρι κ' ἄπλωσε τὸ χέρι του —μὲ γυρισμένο ἀλλοῦ τὸ κεφάλι— γιὰ νὰ πάρη τ' ἕνα ἀπ' τὰ πιστόλια, συνέβη κάτι τὸ ἀπίστευτο : Τὸ χέρι του ἄρχισε νὰ τρέμη δυνατά, μιὰ νευρικὴ γλυκιάδα χύθηκε στὸ σταυρόχρωμο πρόσωπό του καὶ τὰ γόνατά του λύγισαν, σὰν νὰ τὰν βάραινε θανάσιμη κατάρα !

....Κ' ὅμως ἔπρεπε νὰ τελειώνη, γιατὶ μονάχος του θέλησε τὴν ἤλιθια αὐτὴ μονομαχία, τὴν ἀκατανόητη καὶ δίχως κόκκο λογικῆς καὶ μονάχος του τὴν πρότεινε.

....Τὸν εἶχε ὅμως παραλύσει ἡ παγερὴ αὐτὴ προσέγγισι τοῦ Θανάτου, τὸν ὁποῖο ἔνιωθε τώρα τόσο ἀ πονὸ καὶ τόσο φρικτό, ὅσο δὲν τὸν ἔνιωσε ποτέ του, τόσες φορὲς στὸν πόλεμο !

....Τότε, μιὰ ξαφνικὴ ντροπὴ τὸν κυρίεψε σύγκορμο, ντροπὴ δοκιμασμένου πειὰ παλληκαριοῦ, ἡ ὁποία μετρδεμένη ἐκείνη τὴ στιγμὴ μὲ τὸ χαμπιτικὸ ὕφαιμα τῆς Ἔλλεν, ἀναστάτωσε περισσότερο ἀκόμα τὴ φοβοταραγμένη ψυχή του.

...Κ' ἐνῶ ὁ σὲρ Ἔδμοντ τὸν κύτταζε μὲ τὸ ψυχρὸ καὶ παγωμένο βλέμμα του, ὁ Σμίθσον ἅπλωσε ἄργα τὸ δεξὶ του χέρι μὲ τὸ ἀριστερὸ καὶ σὰν νὰ τόστρωχνε ἀθελά του, τὸ ἀνάγκασε νὰ χωθῆ μέσα στὸ συρτάρι καὶ νὰ πάρη τὸ ἕνα ἀπ' τὰ πιστόλια.

....Ἔπειτα, σὰν νὰ νάνιωνοῦσε πειὰ ἀρκετὴ θέλησι στὴν ψυχή του, ἐλευθέρωσε τὸ δεξὶ του χέρι ἀπ' τὸ μανιασμένο πιάσιμο τοῦ ἀριστεροῦ καὶ σηκώνοντάς το ὁπλισμένο μὲ τὸ τραγικὸ αἰνιγματικὸ πιστόλι ὡς τὸν κρόταφό του, περίμενε μὲ λυσσασμένη ψυχραιμία τὸ θανάσιμο παράγγελμα τοῦ σὲρ Ἔδμοντ.

....«Πῦρ !»... ἀβρίλαξε μὲ βραχνὴ φωνὴ ὁ σὲρ Ἔδμοντ. Ἀμέσως τὸ δάχτυλο τοῦ Σμίθσον πάτησε νευρικὰ τὴ σκανδάλη κ' ἕνας ξερὸς κρότος ἀκούστηκε στὴ γεμάτη ἀπὸ ἀγωνία γαλήνη τοῦ δωματίου : Τὸ πιστόλι ἦταν τὸ ἄδειο !...

....Τότε, ἐνῶ ὁ Σμίθσον στεκόταν ἀκόμα μαρμαρωμένος ἀπ' τὴν ἄνελπιστη εὐτυχία του —τὸ μυαλό του εἶχε πετάξει κάλας στὴν ἀγαπημένη του— καὶ ρουφοῦσε ἡ ψυχή του ἀχόρταγα τὴν ὑπέρτατη συγκίνησι τῆς τραγικᾶ μεγαλόπρεπης ἐκείνης στιγμῆς, ὁ σὲρ Ἔδμοντ πλησίασε, ψυχρὸς κ' ἀθόρυβος σὰν φάντασμα, πρὸς τὸ ἀνοιχτὸ συρτάρι, πῆρε σιὰ χέρια του τὸ ἄλλο —τὸ γεμᾶτο— πιστόλι κ' ἀμίλητος, ἀσυγκίνητος, σὰν κομωτικὸς ἀπὸ ἀτσάλι τῆς Ἀγγλίας μας, τίναξε σὲ ἡ στιγμὴ τὰ μυαλά του στὶς ἀέρα, πρὶν ὁ ἀντιπαλός του προφτάσει νὰ τὸν ἐμποδίσῃ. Εἶχε νοιώσει καθαρά, πὼς ἔχανε τὴ γυναῖκα του γιὰ πάντα !».

Λαχανιασμένοι ὅλοι μας, κρυμαστήκαμε τώρα ἀπ' τὸ στόμα τοῦ Σάντοβ, ὁ ὁποῖος σταμάτησε γιὰ ν' ἀνάψῃ ἕνα τσιγάρο.

Πιὸ ἀνυπόμονη ὅμως ἡ δεσποινὶς Ἔμιλυ, ρώτησε :

—Κ' ὁ Σμίθσον ; Ἡ Ἔλλεν ;

Ὁ Σάντοβ δὲν ἄναψε τὸ τσιγάρο, ἀλλὰ βάστηκε νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν περιέργεια τῆς Ἔμιλυ, λέγοντας ἁπλᾶ :

—Μπᾶ... Εἶν' εὔκολο νὰ τὸ μαντέψετε Ζήτησε τὴν ἄλλη μέρα κιόλας μετάθεσι ὁ Σμίθσον. Δὲν τὴν ξανάδε ἀπὸ τότε, αὐτὴ τὴν μοιραία Ἔλλεν, γιατὶ καὶ μόνο ποὺ τὴν θυμόταν, τοῦ προξενοῦσε φρίκη. Καταλάβαινε, βέβαια, πὼς μιὰ γυναῖκα ποὺ τὴν κερδίζει κανεὶς τόσο ἀκριβὰ καὶ μὲ τέτοιου εἴδους θυσίες, δὲν μπορεῖ ποτὲ τῆς νὰ μιλήσῃ στὴν ψυχὴ ἑνὸς ἀληθινοῦ ἀνδρός !

Ὁ σὲρ Ἔδμοντ τὸν κύτταζε μὲ τὸ ψυχρὸ καὶ ὑπολογισμένο βλέμμα του.